

Pravica do izjave v postopku - obravnavanje odgovora na pravno sredstvo

Zbirni podatki

Publikacija: Pravna praksa - 2011, številka 16, stran 24 | GV Založba, d.o.o., 21.4.2011
[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Besedilo

VIII Ips 208/2010, 22. november 2010 (v zvezi s sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča X Pdp 577/2010)

URS - 22. člen

ZDSS-1 - 19. in 52. člen

ZPP - 8. točka drugega odstavka 339. člena, 346. člen

Ker je sodišče druge stopnje o pritožbi nasprotnega udeleženca odločilo pred dnem vložitve predlagateljevega odgovora na pritožbo, je s teme predlagatelja prikrajšalo za pravico do izjave v postopku in storilo absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.

Iz obrazložitve

1. Sodišče prve stopnje je ugodilo predlogu, razveljavilo volitve v svet delavcev družbe L. d.d. z dne 5. februarja 2010 in nasprotnemu udeležencu naložilo, da jih je dolžan ponoviti v 60 dneh. Na podlagi izvedenega dokaznega postopka je ugotovilo, da je A. A. na volitvah dobila največ glasov. Ker je na podlagi aneksa k pogodbi o zaposlitvi opravljala delo nadomeščanje vodje proizvodnje, A. A. sploh ni imela aktivne in pasivne volilne pravice. Gre za kršitev določil 12. in 13. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU),¹ ki je bistveno vplivala na volilni rezultat.

2. Sodišče druge stopnje je ugodilo pritožbi nasprotnega udeleženca in izpodbijano sodbo spremenilo tako, da je predlog zavrnilo. Obrazložilo je, da je A. A. imela aktivno in pasivno volilno pravico v svet delavcev, saj aneks k pogodbi o zaposlitvi ni bil sklenjen na podlagi 72. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR).²

3. Zoper sodbo sodišča druge stopnje je predlagatelj vložil revizijo...

5. Revizija je utemeljena.

...

7. Utemeljen je revizijski očitke, da je pritožbeno sodišče storilo absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Ta kršitev je podana, kadar stranki z nezakonitim postopanjem, zlasti pa z opustitvijo vročitve, ni bila dana možnost obravnavanja pred sodiščem.

8. V sporu o zahtevi za razveljavitev volitev članov sveta delavcev je rok za odgovor tri dni (prvi odstavek 52. člena ZDSS-1). Ker citirano določilo ne navede izrecno, da ta rok velja le za odgovor na predlog, je potrebno tudi vložitev odgovora na pritožbo vezati na tridnevni rok. Na pravilnost takšnega sklepanja kaže vsebina celotnega člena 52. člena ZDSS-1, ki za obravnavani spor predvideva posebno hiter postopek in s tem namenom predpisuje tridnevni rok tudi za druga procesna dejanja (za opravo glavne obravnave, rok za pritožbo, rok za odločitev sodišča druge stopnje o pritožbi). Sodišče prve stopnje je predlagatelju določilo napačen rok za vložitev odgovora na pritožbo nasprotnega udeleženca. Iz podatkov spisa je namreč razvidno, da mu je dne 14. maja 2010 vročilo pritožbo z napotkom, da lahko v 15 dneh (namesto pravilno: v treh dneh) od dneva njenega prejema pri sodišču prve stopnje vloži odgovor na pritožbo.

9. Revizija pravilno navaja, da napačen pravni pouk (oziroma v tej zadevi napačno napotilo stranki o tem, v kakšnem roku lahko vloži odgovor na pritožbo) ne more biti v škodo stranke, ki se po njem ravna. Takšno stališče je Vrhovno sodišče že zavzelo, na primer v zadevah II Ips 488/2002 z dne 25. septembra 2003 in II Ips 860/2007 z dne 9. oktobra 2008. Predlagatelj zato ni zamudil roka za vložitev odgovora na pritožbo, saj je le-tega poslal sodišču prve stopnje s priporočeno pošto pošiljko dne 27. maja 2010 (kar je znotraj roka, ki mu ga je za to procesno dejanje določilo sodišče).

10. Del pravice do enakega varstva pravic, ki jo zagotavlja 22. člen Ustave (URS),³ je tudi pravica do kontradiktornega postopka, v katerem mora biti vsaki stranki zagotovljena pravica do izjavljanja. Tej pravici stranke ustreza obveznost sodišča, da se z navedbami strank seznani, ter da se, kolikor so dopustne in za odločitev v zadevi bistvene, do njih v obrazložitvi svoje odločbe tudi opredeli. Sodišče druge stopnje je o pritožbi nasprotnega udeleženca odločilo na seji dne 25. maja 2010, kar je še pred dnem, ko je predlagatelj sploh vložil odgovor na pritožbo. S tem je predlagatelja prikrajšalo za pravico do izjave v postopku in storilo absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Tretji odstavek 52. člena ZDSS-1 sicer res določa, da mora sodišče druge stopnje odločiti o pritožbi najkasneje v treh dneh, vendar to določilo ne pomeni, da mora sodišče druge stopnje odločiti v roku treh dni od prejema pritožbe. V skladu z 19. členom ZDSS-1 se v postopku o delovnih sporih uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, če ni s tem zakonom določeno drugače. Na podlagi prvega odstavka 345. člena ZPP sodišče prve stopnje šele po tem, ko dobi odgovor na pritožbo ali ko se izteče rok za odgovor na pritožbo, pošlje pritožbo in odgovor na pritožbo, če je bil vložen, z vsemi spisi sodišču druge stopnje. Sodišče druge stopnje o pritožbi tako lahko

odloči šele potem, ko k temu sodišču prispe spis (346. člen ZPP), ta pa vključuje tako pritožbo kot tudi morebitno vloženi odgovor na pritožbo.

11. O pomenu obravnavanja odgovora na vloženo pravno sredstvo je zavzelo stališče tudi Ustavno sodišče v odločbi Up-1467/09 z dne 30. septembra 2010. Obravnavalo je primer, ko je Vrhovno sodišče s sodbo spremenilo odločitev nižjih sodišč tako, da je zavrnilo tožbeni zahtevek, pri tem pa v nasprotju s podatki spisa ugotovilo, da pritožnik ni odgovoril na revizijo. Ustavno sodišče je sodbo Vrhovnega sodišča razveljavilo in vrnilo zadevo temu sodišču v novo odločanje. V zvezi s tem je obrazložilo:

"Zapis v obrazložitvi sodbe⁴ dopušča sklepanje, da je Vrhovno sodišče pritožnikovo vlogo prezrlo ter da se z njegovimi navedbami v odgovoru na revizijo ni seznanilo in tudi ne ukvarjalo z vprašanji, ali so te navedbe dopustne, za odločitev bistvene in utemeljene. Četudi odgovor na katero izmed navedb morda posredno izhaja iz obrazložitve, za presojo Ustavnega sodišča v obravnavanem primeru zadostuje sklep, da je Vrhovno sodišče očitno spregledalo pritožnikovo vlogo. Za zagotovitev ustavne pravice do poštenega sojenja (katere bistveni del je tudi pravica do izjave) kot tudi za zagotovitev zaupanja v sodstvo je namreč velikega pomena, da stranka, tudi če njenemu zahtevku ali pravnemu sredstvu ni bilo ugodeno, lahko spozna, da se je sodišče z njenimi argumenti seznanilo in jih obravnavalo, ter da ne ostane v dvomu, ali jih sodišče morda ni enostavno prezrlo."

...

¹ Ur. l. RS, št. 42/93 in nasl.

² Ur. l. RS, št. 42/02.

³ Ur. l. RS, št. 33/1999 in nasl.

⁴ Vrhovno sodišče je v 4. točki obrazložitve sodbe zapisalo, da je bila revizija vročena tožeči stranki, vendar ta nanjo ni odgovorila.